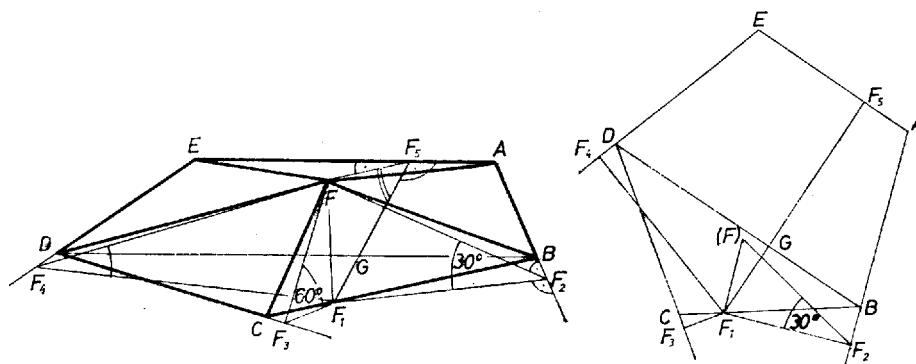

Legyen a gúla alaplappja $ABCDE$, és a hozzá 30° , 90° , 60° szöggel hajló oldallap rendre FAB , FBC , FCD , így az F főcsúcsnak az alap S síkján levő F_1 vetülete a BC szakaszon van. Legyen továbbá F vetülete az AB , CD , DE , EA egyenesen rendre F_2 , F_3 , F_4 , F_5 .

Így az FF_1F_i ($i = 2, 3, 4, 5$) derékszögű háromszög síkja merőleges rendre az alapsík imént mondott egyenesére, tehát az FAB , FCD , FDE , FEA oldallapsíknak S -sel bezárt szögét rendre az F_1F_iF méri és

$$\operatorname{ctg} F_1F_iF \sphericalangle = \frac{F_1F_i}{F_1F}.$$

$i = 2$ és 3 esetében a hajlásszög 30° , ill. 60° , így

$$\frac{F_1F_2}{F_1F_3} = \frac{F_1F \operatorname{ctg} 30^\circ}{F_1F \operatorname{ctg} 60^\circ} = \frac{\sqrt{8}}{1/\sqrt{3}} = 3,$$

ennek alapján az F_1F_2B és F_1F_3C hasonló derékszögű háromszögekből (ugyanis bennük a B , ill. C csúcsnál levő szög a szabályos ötszög külső szöge, 72°)

$$F_1B/F_1C = 3,$$

tehát F_1 a BC szakasznak C -hez közelebbi negyedelő pontja. Legyen $CF_1 = 1$, így a gúla magassága

$$F_1F = F_1F_3 \operatorname{tg} 60^\circ = CF_1 \sin 72^\circ \operatorname{tg} 60^\circ = \sqrt{3} \cos 18^\circ.$$

Messe F_1F_5 az ötszög BD átlóját G -ben, ekkor GF_5 az átlónak AE -től való távolsága, ezért, az F_1BG derékszögű háromszöget is felhasználva

$$\begin{aligned} F_1F_5 &= F_1G + GF_5 = F_1B \sin 36^\circ + AB \sin 72^\circ = \\ &= 3 \sin 36^\circ + 4 \sin 72^\circ, \\ \operatorname{ctg} F_1F_5F \sphericalangle &= \frac{F_1F_5}{F_1F} = \frac{\sqrt{3} \sin 36^\circ}{\cos 18^\circ} + \frac{4}{\sqrt{3}} = \\ &= 2\sqrt{3} \sin 18^\circ + \frac{4\sqrt{3}}{3} = 1,070 + 2,309 = 3,379, \end{aligned}$$

és így az FAE lap hajlásszöge $16^\circ 29'$.

$\operatorname{ctg} F_1F_4F \sphericalangle$ számítása ettől csak abban tér el, hogy az első tag helyett $-(1)$ -ben $-$ a harmadrésze veendő, $0,357 + 2,309 = 2,666$, tehát az FDE lap hajlásszöge $20^\circ 34'$.

Vajnági András (Budapest, Fazekas M. Gyak. Gimn., III. o. t.)

Megjegyzés. A fenti megfontoláshoz hasonlóan szerkesztéssel is meghatározhatjuk a kérdéses szögeket a gúlának S -en levő vetületéből és az FF_i vonalaknak S -be alkalmasan leforgatott képéből.